

Poslovanje gozdarskih gospodarskih družb v letu 2004

Franci FURLAN*, Iztok WINKLER**

Izveček:

Furlan, F., Winkler, I.: Poslovanje gozdarskih gospodarskih družb v letu 2004.

Gozdarski vestnik 63/2005, št. 10. V slovenščini.

Poslovanje gozdarskih gospodarskih družb se postopoma stabilizira. Povečuje se celotni prihodek od prodaje. Letos panoga spet izkazuje dobiček, realno se je povečala dodana vrednost. Stroški plač in amortizacije se realno zmanjšujejo, zmanjšalo pa se je spet število zaposlenih.

Ključne besede: gozdarska gospodarska družba, prihodek, stroški, uspešnost poslovanja, število zaposlenih.

1 UVOD

V Združenje za gozdarstvo se po standardni klasifikaciji dejavnosti združujejo:

A - 02 - Gozdarstvo in gozdarske storitve

A - 01.5 - Lov in lovske storitve.

Dejavnost A - 01.5 je znotraj združenja nepomembna, saj znaša njen delež v prihodku celotnega združenja le okrog 1 %. Zato se bomo v nadaljevanju omejili le panogo A - 02.

Vir podatkov: AJPES; obdelava: CIS GZS; metodologija: SKEP GZS; distribucija: INFOLINK GZS.

2 POSLOVANJE PANOGE GOZDARSTVO IN GOZDARSKE STORITVE V LETU 2004

Najprej pogledjmo nekaj podatkov o poslovanju vseh gospodarskih družb v Sloveniji v letu 2004. Podatke je posredovalo 42.068 (leta 2003 39.838) poslovno aktivnih družb. Skupaj so po nerevidiranih podatkih ustvarili 13.332 mlrd SIT prihodkov (leta 2003 12.017 mlrd SIT), kar je nominalno 14,3 % (leta 2003 10,1) %, realno pa 11,0 % (leta 2003 4,2) % več kot v preteklem letu. Odhodkov je bilo 12.890 mlrd. SIT (leta 2003 11.667 mlrd SIT), kar je nominalno 13,6 % (leta 2003 9,4) % več, realno pa 10,3 % (leta 2003 3,2) % več kot v prejšnjem letu. Družbe so ustvarile 391,9 mlrd SIT (leta 2003 314,8 mlrd SIT) čistega dobička, v povprečju pa so imele 468.053 zaposlenih (leta 2003 466.296).

Gozdarske gospodarske družbe so ustvarile 25.734 mlrd. SIT prihodkov kar je nominalno 4,7 % (leta 2003 10,6 %), realno pa 1,1 % (leta 2003 5,0 %) več kot v letu 2003. Vseh odhodkov so izkazale 25.164

mlrd SIT, kar je nominalno 6,3 % (2003 9,2 %), realno pa 2,7 % več kot v letu 2003.

Prihodki so rasli počasneje kot stroški. Trend padanja prodajnih cen gozdnih lesnih sortimentov, ki se je začel že v letu 1996 in je do leta 2002 znašal 2 - 3 % letno, se je v letu 2003 nekoliko zmanjšal in v letu 2004 nadaljeval. Vendar moramo upoštevati, da se je temu prilagodila ponudba lesa, saj smo v letu 2002 in 2003 posekali komaj nekaj čez 2,6 mio. m³, kar je manj kot 40 % pričakovanega prirastka za obdobje 2001 - 2010. V letu 2004 se je obseg sečnje približal 3,0 mio m³. Povečujejo se stroški blaga, materiala in storitev. Zniževanje stroškov gre že več let v veliki meri na račun nizkih osebnih dohodkov, ki znatno zaostajajo za rastjo inflacije. Interesa za izvajanje del v gozdovih, kjer se zagotavljajo tudi vse obveznosti do države, je zato vedno manj. Zato se je začelo z uvajanjem delovne sile iz drugih držav evropske skupnosti in uporabo strojne sečnje.

Iz podatkov za leto 2004 lahko ugotovimo, da je znašal delež prihodkov iz gozdarstva v prihodkih gospodarstva komaj 0,19 % kar je manj kot v letu 2003 (0,21 %), skupaj s kmetijstvom, lovom in ribištvom pa 1,3 % (2003 1,2 %, 2002 1,4 %).

V letu 2004 je v gozdarski panogi poslovalo 69 družb, ki so skupaj zaposlovale 1.694 delavcev. To pomeni po povečanju v letu 2002 za 6,25 % padec v letu 2003 za 3,2 % in enak padec števila zaposlenih v letu 2004. V 5. (isto leta 2003) velikih družbah je bilo 624 (leta 2003 650) zaposlenih, ustvarili pa so 42 % (leta 2003 40 %) celotnega prihodka panoge. Pet (leta 2003 tudi) srednjih družb, ki je zaposlovalo

*F. F., spec. gozd., Združenja gozdarstva, Gospodarska zbornica Slovenije, Ljubljana

**I. W., dr. gozd. zn., redni profesor, Biotehniška fakulteta v Ljubljani, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire

474 ljudi (leta 2003 541), je ustvarilo 25 % (leta 2003 28 %) medtem ko je bilo v 63 malih družbah zaposlenih 596 ljudi (leta 2003 849) ljudi, ustvarili so pa 32 % (leta 2003 32 %) celotnega prihodka panoge. Največji prihodek na zaposlenega so ustvarile velike družbe in sicer 17.442 milijonov SIT na zaposlenega (leta 2003 13.15.812 SIT). Srednje družbe so realizirale 78,9 % (leta 2003 84,1 %), male pa 80,0 (2003 59,3 %) prihodkov velikih družb na zaposlenega. Povprečen prihodek za vso panogo je znašal 15.191 milijonov SIT na zaposlenega delavca (leta 2003 12.469 milijonov SIT). Povprečno povečanje prihodkov na zaposlenega je znašalo v letu 2004 kar 21,8 %. Največje je v majhnih družbah saj se je

povečalo kar za 48,8 %, v velikih za 10,3 in srednjih komaj za 3,5 %. Hkrati je število zaposlenih najbolj padlo v majhnih družbah in sicer iz 849 v letu 2003 na 596 v letu 2004. Torej je v majhnih družbah glede na prejšnje leto komaj 70 % zaposlenih, v srednjih 88 %, v velikih pa 96 %. Majhne družbe vse več dela opravljajo v srednjih in velikih družbah. Zato obratujejo z minimalnim številom zaposlenih, saj nimajo stroškov s pridobivanjem in pripravo dela, ki jih za njih opravijo velike in srednje družbe. Največ majhnih družb pa nima za to tudi ustrezne kadrovske zasedbe.

Poglejmo si nekaj poslovnih rezultatov, ki jih je gozdarska panoga dosegla v letu 2004.

Preglednica 1: Prihodki 2004

KAZALCI	2004 (v 000 SIT)	Indeks 04/03
Prihodki	25.733.983	104,7
Kosmati donos od poslovanja	25.281.285	105,4
Čisti prihodki od prodaje	24.175.228	104,6
Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu	20.152.694	101,1
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	4.022.534	126,4
Finančni prihodki	618.247	104,3
Finančni prihodki iz deležev	348.614	218,2
Finančni prihodki iz terjatev	269.633	62,2
Izredni prihodki	273.118	87,1

Preglednica 2: Odhodki 2004

KAZALCI	2004 (v 000 SIT)	Indeks 04/03
Odhodki	25.163.872	106,3
Poslovni odhodki	24.904.986	106,6
Stroški blaga, materiala in storitev	16.041.129	109,1
Stroški dela	7.217.551	102,1
Stroški plač	4.977.147	102,0
Odpisi vrednosti	1.368.686	103,4
Amortizacija	1.163.086	101,0
Finančni odhodki	227.570	77,4
Finančni odhodki od obresti	131.048	108,3
Izredni odhodki	31.316	129,5

Preglednica 3: Dobiček in izguba v poslovnem letu 2004

KAZALCI	2004 (v 000 SIT)	Indeks 04/03
Celotni dobiček	1.114.105	89,9
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	1.245.153	91,5
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBDIT)	2.408.239	95,9
Davek (iz dobička)	167.702	85,9
Čisti dobiček	946.403	90,6
Celotna izguba	105.327	411,5
Čista izguba	105.327	411,4

Preglednica 4: Sredstva panoge (aktiva bilance stanja) 2004

KAZALCI	2004 (v 000 SIT)	Indeks 04/03
Sredstva	25.982.220	109,9
Stalna sredstva	15.299.491	111,5
Neopredmetena dolgoročna sredstva	32.353	35,3
Opredmetena osnovna sredstva	11.290.389	107,0
Dolgoročne finančne naložbe	3.976.749	129,4
Gibljava sredstva	10.644.738	107,7
Zaloge	2.214.364	132,6

Preglednica 5: Viri sredstev (pasiva bilance stanja) 2004

KAZALCI	2004 (v 000 SIT)	Indeks 04/03
Obveznosti do virov sredstev	25.982.220	109,9
Kapital	17.661.106	102,2
Dolgoročne finančne in poslovne obveznosti	1.341.851	168,5
Kratkoročne finančne in poslovne obveznosti	6.466.326	126,5

Panoga je skupaj izkazala 1.008.778 milijonov SIT (1.114.105 SIT – 105.327 SIT) dobička, kar je komaj 82,7 % lanskega leta. Če pa upoštevamo samo rezultat panoge iz poslovanja ugotovimo, da je po izgubi v letu 2001 – 152.775 milijonov SIT in letu 2002 v višini – 188.616 milijonov SIT, v letu 2003 dobiček v višini 605.900 milijonov SIT, ki je v letu 2004 padel na 376.299 milijonov SIT (25.281.285 SIT – 24.904.986 SIT). V celotni panogi se je pomembno zmanjšal dobiček in povečala izguba. Iz tega sledi, da je komaj 37,3 % dobička ustvarjenega v panogi, ves ostali del pa v drugih dejavnostih, s katerimi se ukvarjajo v gozdarskih gospodarskih družbah in drugih organizacijah, ki se ukvarjajo s procesom pridobivanja lesa. Pogoji poslovanja v panogi se še naprej zaostrejujejo, kar kaže tudi nižja rast prihodkov v primerjavi z večjo rastjo stroškov v letu 2004.

Panoga je v preteklem letu ustvarila 8,963 milijarde SIT dodane vrednosti ali 99,4 % vrednosti leta 2003, ko je ta znašala 9,599 milijarde SIT. Upoštevaje inflacijo – cene življenjskih potrebščin, ki je v letu 2004 znašala 3,6 %, gre torej realno za 4,2 % zmanjšanje dodane vrednosti.

Primerjava med gozdarsko dejavnostjo in celotnim gospodarstvom kaže na relativno velika odstopanja pri posameznih kazalcih. Poslovanje gozdarstva je bilo v letu 2003 ugodnejše kot v zadnjih dveh letih, v letu 2004 pa se je spet poslabšalo, čeprav panoga še ni neto zadolžena. V letu 2002 je bila v gozdarstvu pomembno boljša donosnost sredstev in kapitala ter se je praktično poravnala s celotnim

gospodarstvom. V letu 2003 donosnost sredstev in kapitala že zaostaja za slovenskim gospodarstvom. Isto velja tudi za leto 2004. Močan porast obveznosti in odstopanja od slovenskega gospodarstva pa beležimo pri kratkoročnih finančnih in poslovnih obveznostih tako v letu 2003 kot v letu 2004. Prihodek na zaposlenega pa zelo jasno nakazuje, da je gozdarstvo delovno intenzivna panoga. V letu 2003 je ta znašal 48 %, 2004 pa 53 % prihodka na zaposlenega v celotnem gospodarstvu. V letu 2003 so bili stroški dela na zaposlenega v gozdarstvu še nižji, v letu 2004 pa že višji kot v gospodarstvu. Bistveno se je spremenilo tudi razmerje v dodani vrednosti, ki se je v gozdarstvu glede na lansko leto znižala na 99,4 % (2003 zvišala za 11,3 %), v celotnem gospodarstvu pa zvišala za 14,1 % (2003 za 10,5 %). Kakovostna struktura gozdnih lesnih sortimentov ima tu prav gotovo močan vpliv.

Dodana vrednost na zaposlenega v gozdarstvu se je iz 76,8 % v letu 2003 povečala na 79,2 % dodane vrednosti celotnega gospodarstva. Delež amortizacije se je v gozdarstvu realno znižal v celotnem gospodarstvu pa realno povečal. Zniževanje amortizacije sicer izboljšuje tekoči rezultat poslovanja, je pa to slaba naložba za prihodnost. Za ostale stroške dela lahko ugotovimo, da njihov porast v naši panogi praviloma zaostaja za porastom stroškov celotnega gospodarstva.

3 TRENDI POSLOVANJA

Trende poslovanja prikazujemo za obdobje 1998 – 2004. Realne trende smo izračunali tako, da smo upoštevali stopnjo inflacije v posameznem letu iz preglednice 7. Nato smo vse kazalce po letih preračunali na vrednost v letu 2004.

Povečanje števila zaposlenih je bilo v letu 2002 samo prehodno. Njihovo število se je v letu 2003 zmanjšalo, za 2,9 %, v letu 2004 pa še za 3,1%. Glede na uvajanje strojne sečnje lahko pričakujemo zmanjševanje zaposlenih tudi v prihodnje.

Število družb se je v letu 2004 v primerjavi z lanskim zmanjšalo. V Združenju za gozdarstvo pri Gospodarski zbornici Slovenije je 191 registriranih poslovnih subjektov, ki se ukvarjajo z dejavnostjo gozdarstvo in gozdarske storitve. Bilanco za leto 2004 je oddalo 181 poslovnih subjektov. Glede na to ugotavljamo slabo poslovno aktivnost pri večini

subjektov. V glavnem gre za samostojne podjetnike z največkrat enim, redko dvema zaposlenima.

Po petih letih (1998 – 2002) naraščanja čistih prihodkov na tujih trgih sledi v letu 2003 padec prodaje, v letu 2004 pa spet močan porast. Pri tem prodaja na domačem trgu vrednostno stagnira, upoštevajoč inflacijo pa celo pada. Zato je padel tudi delež teh prihodkov v skupnem prihodku od prodaje lesa v letu 2003 in porast deleža v letu 2004. Tako je v letu 1998 in 1999 delež čistih prihodkov od prodaje na tujem trgu v čistem prihodku od prodaje lesa znašal 8 %, se povečal na 12 % v letu 2000 in celo 16 % v letu 2001 in 2002, v letu 2003 pa padel na 14%, da bi v letu 2004 spet dosegel 17 %delež. Kljub razmeroma zaostrenim razmeram na mednarodnem trgu lesa in nizki realizaciji sečenj se delež izvoza spet veča. Vzrokov je več. Na eni strani se manjšajo domače lesno predelovalne zmogljivosti, na drugi strani pa

Preglednica 7: Inflacija in revalorizacijski indeksi v obdobju 1998 do 2004

KAZALCI	Leto						
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Inflacija	7,5	7,6	8,9	7,0	7,2	5,6	3,6
Letna revalorizacija poslovnih dogodkov (indeks)	107,5	107,6	108,9	107,0	107,2	105,6	100,0
Indeks za preračun poslovnih dogodkov na leto 2002	152,6	141,9	131,9	121,1	113,2	105,6	100,0

Preglednica 8: Zaposleni in število družb v obdobju 1998 do 2004

KAZALCI	Leto						
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Število zaposlenih	1.959	1.782	1.739	1.695	1.801	1.749	1.694
Število družb	60	59	67	65	73	73	69

Preglednica 9: Indeksi prihodkov po cenah leta 2004

KAZALCI	Leto						
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Prihodki	80	75	82	85	88	96	100
Kosmati donos od poslovanja	76	73	81	81	85	95	100
Čisti prihodki od prodaje	77	76	84	83	87	96	100
Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu	85	84	88	83	88	99	100
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	39	37	60	79	84	79	100
Finančni prihodki	67	47	56	134	109	96	100
Finančni prihodki iz deležev	38	34	47	77	61	46	100
Finančni prihodki iz terjatev	133	92	108	270	172	161	100
Izredni prihodki	458	324	251	412	106	115	100

Preglednica 10: Indeksi odhodkov po cenah leta 2004

KAZALCI	Leto						
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Odhodki	85	75	83	86	87	94	100
Poslovni odhodki	79	73	80	83	87	94	100
Stroški blaga, materiala in storitev	68	64	74	79	81	92	100
Stroški dela	96	86	86	83	96	98	100
Stroški plač	97	87	87	84	97	98	100
Odpisi vrednosti					111	97	100
Amortizacija	110	121	120	122	115	99	100
Finančni odhodki	271	204	252	242	152	129	100
Finančni odhodki od obresti					69	92	100
Izredni odhodki	3.375	985	1.363	2.170	104	77	100

se gozdarske gospodarske družbe same ukvarjajo s primarno predelavo lesa in proizvodnjo plošč, kar povečuje vrednost izvoza in s tem njen delež v celotnem prihodu. Z nekaterimi lastninskimi spremembami so se spremenili tudi kupci lesa. V severnem delu države precej lesa iglavcev boljše kakovosti poberejo avstrijski kupci.

V letu 2004 so se močno povečali finančni prihodki iz deležev, saj znaša indeks na lansko leto kar 218,2%. V letu 2004 so bili realizirani najnižji izredni prihodki v zadnjih petih letih. Prodaja različnih sredstev, zlasti nepremičnin, ki niso v poslovnih funkcijah, je v glavnem končana in v družbah vse manj vplivala na tekoče likvidnostno stanje.

Za vse vrste odhodkov lahko ugotovimo, da realno padajo, saj ne sledijo niti inflaciji. Praktična stagnacija plač v gozdarstvu nakazuje resno stanje v teh organizacijah. Velike obremenitve je možno kompenzirati le z nižjimi plačami in nižjo amortizacijo. Oboje realno zelo hitro pada in ogroža poslovanje v bodoče.

Poglejmo si še podatke o plačah v realnem sektorju gozdarstva in celotnega gospodarstva Slovenije, ki so prikazani v preglednici 11 (Vir: Sindikat Gozdarstva Slovenije, Republiški odbor, Ljubljana, Dalmatinova 4).

Po zaostanku v višini plač v gozdarstvu še v letu 2002 vidimo praktično izenačenje plač z gospodarstvom Slovenije v letu 2003 in povečanje v letu 2004. Indeks rasti med bruto in neto je različen in odvisen od po letih različnih obremenitev države na bruto plače. Zaradi zmanjševanja števila zaposlenih se plača posameznika povečuje, masa plač se pa v zadnjih treh letih le neznatno večja.

Celotni dobiček se je v panogi po dokaj konstantni vrednosti v obdobju od leta 1999 do 2001 in majhnemu padcu v letu 2002, v letu 2003 znatno povečal, v letu 2004 pa spet padel.

Močan realen porast je bil v letu 2003 razviden pri davku iz dobička saj se je v primerjavi s prejšnjim letom skoraj podvojil, da bi v letu 2004 spet padel. Če pa raziskujemo samo dobiček iz poslovanja, prikazan v preglednici 12 ugotovimo, da so vsi kazalci v zvezi z dobičkom v letu 2004 negativni, kazalci izgube pa visoko pozitivni. Izguba se je v primerjavi z letom 2003 povečala za štiri krat!

Preglednica 11. Podatki o plačah v realnem sektorju gozdarstva in gospodarstva Slovenije v decembru posameznega leta

Leto	Gozdarstvo				Gospodarstvo Slovenije			
	Povpr. bruto plača	Indeks na prej. leto	Povpr. neto plača	Indeks na prej. leto	Povpr. bruto plača	Indeks na prej. leto	Povpr. neto plača	Indeks na prej. leto
2002	237.007	-	153.161	-	262.136	-	163.849	-
2003	276.200	117	177.334	116	277.591	106	173.166	106
2004	295.608	107	193.269	109	290.675	105	185.029	107

Preglednica 12: Indeksi dobička in izgube gozdarstva v letu po cenah 2004

KAZALCI	Leto						
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Celotni dobiček	41	66	66	66	61	111	100
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)					62	109	100
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBDIT)					84	105	100
Davek (iz dobička)	19	22	50	48	54	116	100
Čisti dobiček	45	74	70	68	63	110	100
Celotna izguba	53	269	69	89	202	24	100
Čista izguba	480	269	67	89	202	24	100

Preglednica 13: Dobiček iz poslovanja družb za obdobje 1998 do 2004 (v 000 SIT)

KAZALCI	Leto						
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Dobiček, - izguba	-168,505	- 38,944	518,270	-152,775	-188,616	605,900	376,299

Dobiček iz poslovanja družb in ostalih organizacij, ki se ukvarjajo s pridobivanjem lesa je v letu 2004 znašal 62,1 % leta 2003. V zadnjih šestih letih je bil dobiček iz poslovanja le v letu 2000 in 2003 razmeroma visoko pozitiven. V treh od šestih let pa je izguba iz poslovanja presegala 150 milijonov SIT.

Sredstva, ki so do leta 2001 kazala rahel trend povečanja in so pokazala v letu 2002 v glavnem trend

padanja, ohranjajo v letu 2003 raven prejšnjega leta v letu 2004 pa spet narastejo. Zlasti izrazit trend prejšnjih treh let se je jasno tudi letos ohranil pri opredmetenih osnovnih sredstvih. Pomembno so se do leta 2002 zmanjšale tudi zaloge, kar je vsekakor prispevalo k zmanjšanju stroškov poslovanja. Žal pa so se te zaradi zaostrenih tržnih razmer v letu 2003 in zlasti 2004 spet povečale.

Preglednica 14: Indeksi gibanja sredstev po cenah leta 2004

KAZALCI	Leto						
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Sredstva	88	86	89	90	87	91	100
Stalna sredstva	91	92	93	91	90	90	100
Neopredmetena dolgoročna sredstva	184	150	198	266	283	283	100
Opredmetena osnovna sredstva	107	110	107	103	99	93	100
Dolgoročne finančne naložbe	34	32	38	51	65	77	100
Gibljava sredstva	83	75	83	86	82	93	100
Zaloge	67	54	68	78	69	75	100

Preglednica 15: Gibanje indeksov obveznosti do virov sredstev po cenah leta 2004

KAZALCI	Leto						
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Obveznosti do virov sredstev	88	85	98	90	86	91	100
Kapital	104	102	112	103	98	98	100
Dolgoročne finančne in poslovne obveznosti	14	50	47	44	62	59	100
Kratkoročne finančne in poslovne obveznosti	59	51	77	70	63	79	100

Preglednica 16: Indeksi števila zaposlenih in dodane vrednosti

KAZALCI	Leto						
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Povprečno število zaposlenih po delovnih urah	123	113	108	106	113	104	100
Dodana vrednost (DV)	91	87	92	81	93	101	100

Preglednica 17: Indeksi finančnih kazalcev poslovanja (leto 2004 = 100)

KAZALCI	Leto						
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Finančna neodvisnost (kapital/sredstva)	255	237	224	213	113	108	100
Kratkoročni koeficient (kratkoročna sredstva / kratkoroč. obveznosti)	182	182	156	135	130	117	100
Razmerje kratkoročnih poslovnih terjatev in obveznosti (kratkor. poslovne terjatve / kratkor. posl. obveznosti)	91	102	97	94	149	121	100
Finančne naložbe v sredstvih (dolg. in krat. finančne naložbe / sredstva)	108	96	70	71	81	88	100
Delež opredmetenih osnov. sred. (opr. osn. sred. / sredstva)	168	163	141	122	114	103	100
Delež zalog v sredstvih (zaloge / sredstva)	104	78	89	93	79	83	100
Koeficient zadolženosti (finančne in poslovne obveznosti / obveznosti do virov sred.)	78	68	75	78	72	83	100
Delež neto dolga (neto dolg / obveznosti do virov sredstev)	162	148	127	118	123	129	100
Celotna gospodarnost (prihodki / odhodki)	129	125	116	107	101	102	100
Dobičkovnost prodaje (dobiček iz poslovanja / čisti prihodki iz prodaje)	-	95	133	117	62	147	100
Dobičkonosnost kapitala (neto dobiček / kapital) – ROE	-	48	76	67	41	124	100
Dobičkonosnost sredstev (neto dobiček / sredstva) – ROA	-	57	88	75	45	133	100
Prihodki na zaposlenega - v tisočih (prihodki / povp. št. zap.)	10.591 70	11.410 75	12.650 83	13.415 88	10.555 69	12.465 82	15.191 100
Stroški dela na zaposlenega - v tisočih (str. dela / povp. število zaposlenih)	3.816 90	3.833 90	3.872 91	3.797 89	3.383 79	3.752 88	4.261 100
Plače na zaposlenega - v tisočih (stroški plač / povp. število zaposlenih)	2.763 93	2.675 90	2.720 91	2.687 90	2.360 79	2.592 87	2.938 100
Čisti dobiček na zaposlenega - v tisočih (čisti dobiček / povp. število zaposlenih)	222 40	395 71	380 68	387 69	272 49	519 93	559 100
Čista izguba na zaposlenega - v tisočih (čista izguba / povp. število zaposlenih)	333 537	207 334	52 84	72 116	124 200	17 27	62 100
DV na zaposlenega - v tisočih (dodana vred. / povp. število zaposlenih)	4.407 83	4.617 87	5.036 95	4.600 87	3.993 75	4.704 89	5.291 100
Osn. in neopredmetena sredstva na zap. - v tisočih (osn. in neopr. sredstva / povp. št. zap.)	160	172	141	143	88	91	100
Delež prodaje na tujih trgih (čisti prih. iz prodaje na tuj. trgih / prihodki)	64	63	85	101	95	83	100
Delež denarnega toka iz poslovanja v prihodkih (amort. in dobiček zmanjšan za izg. / prihodki)	79	134	126	113	88	113	100
Delež amortizacije (amortizacija/ odhodki)	163	181	153	141	121	105	100
Delež stroškov dela (stroški dela/odhodki)	153	145	122	103	109	104	100
Dejanska davčna stopnja dobička (davek/celotni dobiček)	59	57	79	92	88	105	100

Obveznosti do virov so imele po rastočem trendu do leta 2001 v letu 2002 rahel padec, v letu 2003 manjši, 2004 pa spet izrazitejši porast. Prav tako se izrazitejši porast kaže tudi v letu 2004 pri dolgoročnih kratkoročnih finančnih in poslovnih obveznostih, kar nakazuje stopnjevanje povečanja zadolževanja panoge.

Po štiriletnem padanju (1998 – 2001) se je število zaposlenih v letu 2002 povečalo za 6,2 % ali za 106 delavcev. K temu je po našem mnenju prispevala širitev v dejavnost lesarstvo. Zaostritve v panogi lesarstva pa vplivajo na zmanjšanje števila zaposlenih v letu 2003 in 2004. Dodana vrednost iz leta v leto niha do leta 2000, za obdobje od leta 2001 do 2003 pa kaže izrazit in dokaj konstanten trend naraščanja in je v letu 2003 dosegla tudi najvišjo vrednost v celotnem obravnavanem obdobju, ker je v letu 2004 spet padla.

Finančna neodvisnost, ki je bila v obdobju 1998 – 2001 skoraj konstantna, se je v letu 2002 pomembno poslabšala in znaša le okoli 60 % vrednosti iz omejenega obdobja. Zmanjšanje ugotavljamo tudi v letu 2003 in 2004. Zato se kot je razvidno iz preglednic 14 in 17 ter ostalih podatkov, družbe zaradi slabih poslovnih rezultatov zadolžujejo. Z dolgovi gozdarstvo tudi v letu 2004 financira nove poslovne dejavnosti kar povečuje obseg celotne dejavnosti. Žal zaenkrat to še ne povečuje donosnosti kapitala, čeprav se to za leto 2003 nakazuje, v letu 2004 pa spet pada. Dolgoročno pa to pomeni mnogo večje tveganje poslovanja. Gozdarske gospodarske družbe in ostale organizacije, ki se ukvarjajo s pridobivanjem lesa na ta način postajajo vse bolj podobne povprečnim gospodarskim družbam v Sloveniji.

Trend upadanja opredmetenih osnovnih sredstev v obdobju od leta 1998 do leta 2002 se je v letu 2003 in 2004 zmanjšal. Celotna gospodarnost gozdarstva pa v letih 2002, 2003 in 2004 ostaja v nasprotju z rahlim pozitivnim trendom, značilnim do leta 2001, praktično nespremenjena. Prihodki na zaposlenega

so v letu 2002 realno padli (padanje cen od 1996 dalje) in se povečali v letu 2003 in zlasti 2004. K temu verjetno prispeva aktivirana proizvodnja v lesni industriji. Čeprav se skupni stroški dela le malo povečujejo, pa stroški dela na zaposlenega rastejo zaradi zmanjševanja števila zaposlenih. Prav tu so prizadevanja gozdarskih gospodarskih subjektov za znižanje stroškov največja. V primerjavi z letom 2002 se je v letu 2003 in 2004 pomembno povečala dodana vrednost, dobičkonosnost kapitala ali neto dobiček pa je po porastu v letu 2003 lani spet padla. Zaradi vključevanja drugih dejavnosti (lesarstvo) se je delež prodaje na tujih trgih do leta 2002 povečeval, v letu 2003 padel in lani spet porasel. V skladu z dobičkom je padec deleža davkov razumljiv. Vedeti pa je treba, da je v veliki meri rezultat realnega zaostajanja plač in znižane amortizacije.

4 ZAKLJUČEK

Pričujoča raziskava kaže še vedno na dokaj intenzivno dogajanje v gozdarskih gospodarskih subjektih. Izrazitih enosmernih trendov še vedno ni. Gozdarstvo intenzivno spreminja svojo poslovno strukturo in je skušalo v letu 2003 in nadaljevalo v letu 2004 z vključevanjem drugih dejavnosti čim bolj ohraniti število zaposlenih in zagotoviti večjo stabilnost v poslovanju. S tem skuša zmanjšati negotovost poslovanja, ki izhaja iz koncesijskega razmerja in traja že od leta 1994.

Pri tem se stanja na trgu tako okroglega kot žaganega lesa ne da izogniti. Prodaja okroglega lesa se zaostruje zaradi vse manjših kapacitet v primarni predelavi lesa (žagarstvo, proizvodnja ivernih in panelnih plošč) in kemični predelavi lesa (proizvodnja celuloze). Konkurenčnost na trgu žaganega lesa pa izgubljam zaradi visokih stroškov predelave, ki so tudi posledica pomembno manjših predelovalnih kapacitet v primerjavi s kapacitetami v tujini in vse slabši kakovosti lesa, ki ga predelujemo.